

Suhtautuminen työssä jaksamiseen ja palkansaajajärjestöjen toimintaan eläkeasioissa

TNS Gallup Oy on selvittänyt SAK:n, STTK:n ja Akavan toimeksiannosta kansalaisten arvioita työssä jaksamisesta sekä suhtautumista palkansaajajärjestöjen toimintaan eläkeasioissa.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 5.-10.2.2010 päivien välisenä aikana. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.213. Vastajat edustavat maamme 15-74 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuunottamatta.

Tulosten luottamusväli on keskimäärin ± 3 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin neljä kysymystä. Kaksi ensimmäistä esitettiin vain niille kansalaisille, jotka ovat työelämässä. Kaksi muuta kysymystä esitettiin kaikille vastaajille. Kysymykset kuuluivat seuraavasti:

"Minkä ikäiseksi arvioit itse jaksavasi työelämässä?"

"Seuraavaksi luetellaan toimenpiteitä, joilla voi olla vaikutuksia siihen, miten pitkään jatkat työelämässä. Miten seuraavat toimet vaikuttavat halukkuuteesi jatkaa työssä pidempään?"

"Mihin seuraavista luotat eniten eläkeasioiden valmistelussa?"

"Tekikö ay-liike oikein, kun se torjui työnantajien (EK:n) vaatimuksen heikentää ikääntyneiden työttömyysturvaa (vaatimuksen työttömyysturvan ns. lisäpäiväoikeuden poistamiseksi)?"

Vajaa kolmannes arvioi jaksavansa yli 63 vuotiaana töissä

Työssä käyvistä kansalaisista vajaa kolmannes (30 %) arvioi jaksavansa työssä yli 63-vuotiaana. Suurin osa arvioi, että jaksaminen ylettyy jonnekin 61-63 vuoden väliin. Viidennes kansalaisista sanoo, että jaksavat hädin tuskin 60-vuoden ikään.

Merkillepantavaa tuloksissa on se, että yli 60-vuotiaista työssä käyvistä selvä enemmistö sanoo jaksavansa yli 63-vuotiaana työelämässä. Tulosta tulkittaessa on pidettävä mielessä se, että suurin osa yli 60-vuotiasta on jo eläkkeellä ja työssä käyvät ikääntyneet ovat keskimäärää parempikuntoisia. Kaikissa nuoremmista ikäluokissa luku on tuntuvasti alempi.

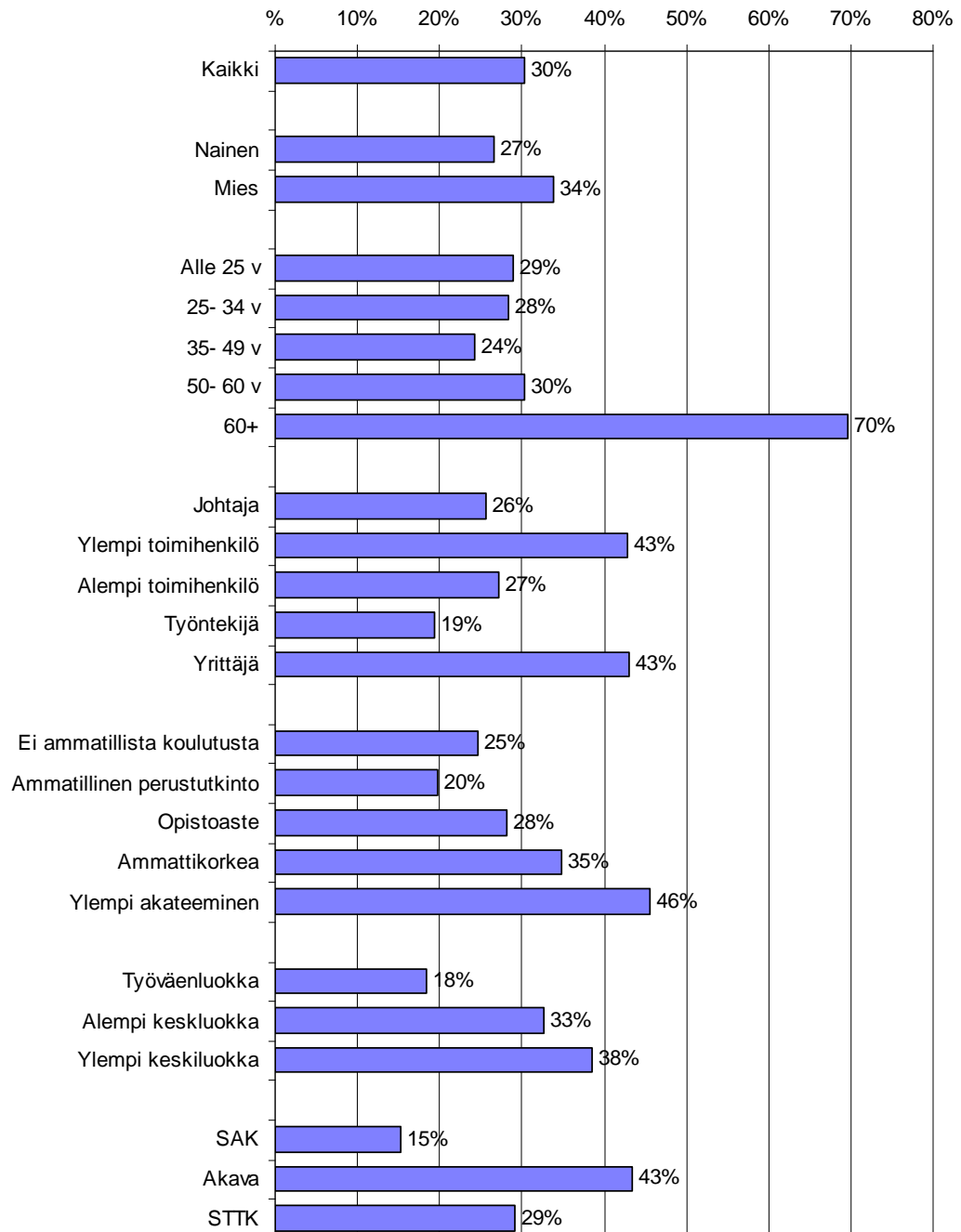
Ylemmistä toimihenkilöistä ja yrittäjistä enemmän kuin kaksi viidestä sanoo jaksavansa vielä yli 63-vuotiaana. Työntekijöistä näin ajattelee vain viidesosa ja alemmista toimihenkilöistä reilu neljännes.

Myös koulutustaso on yhteydessä arvioihin jaksamisesta. Korkeasti koulutetuista liki puolet sanoo jaksavansa yli 63-vuotiaana. Ammatillisen perustutkinnon suorittaneista näin ajattelee vain viidesosa.

SAK:n jäsenet kyseenalaistavat jaksamisensa yli 63-vuotiaana. SAK:n jäsenistä vain yksi kuudesta arvioi, että jaksamiskykyä riittää vielä yli 63-vuotiaanakin. STTK:n jäsenistä reilu neljännes sanoo, että jaksamista riittää vielä yli 63-vuotiaana. Akavalaisista 43 prosenttia sanoo jaksavansa töissä vielä yli 63-vuotiaana"

**Kuinka suuri osa työssäkävivistä ajattelee jaksavansa
työelämässä yli 63-vuotiaana? (%)**

Tuloksista käy ilmi myös se, että tulotaso ei suoraan selitä arvioita jaksamisesta yli 63-vuotiaana. Pikemminkin työn sisältö ja luonne näyttäisi olevan yhteydessä arvioihin jaksamisesta. Korkeasti koulutetut kokevat työnsä kiinnostavaksi ja kykenevät vaikuttamaan omaan työhönsä keskimäärää enemmän.

Mielekäs työ, joustavat työaikajärjestelyt ja hyvä johtamiskäytännöt lisäävät halukkuutta jatkaa työelämässä

Työssä käyville esitettiin toinenkin kysymys. Heille esitettiin lista työelämän mahdollisia kehittämistoimia ja kysyttiin, miten nämä toimet vaikuttavat omaan halukkuuteen jatkaa työssä pidempään.

Valtaosa työssä käyvistä arvioi, että mielekkään työn tekeminen, hyvät vaikutusmahdollisuudet työaikajärjestelyihin, lomapäivien lisääminen, työn keventäminen ja yleensä johtamistapojen parantaminen lisäävät halua jatkaa työssä pidempään.

Muutamassa asiassa halukkuus jatkaa pikemminkin heikkenee. Noin puolet työssä käyvistä sanoo, että osa-aikaeläkkeen lopettaminen ja eläkekertymän heikentäminen vaikuttaisivat työssä jatkamishalua alentavasti.

Osa-aikaeläkkeen lopettaminen olisi paha asia etenkin johtajien, työntekijöiden, hyvin koulutettujen, SAK:n ja Akavan jäsenten mielestä.

Noin kolmannes uskoo myös, että työttömyysturvan heikentäminen (ns.työttömyysputken tukkiminen) johtaisi työssä jaksamishalujen vähentymiseen omalla kohdalla. Näin ajattelevat etenkin työntekijät ja SAK:n jäsenet.

Työttömyysturvan heikentäminen ei lisää juuri monenkaan halua jatkaa työelämässä. Sensijaan ylemmillä toimihenkilöillä ja yrittäjillä on taipumusta sanoa, että heikennykset työttömyysturvasa eivät vaikuttaisi heidän jatkamishaluihin mitenkään.

Eniten luottamusta eläkeasioiden valmistelussa kohdentuu palkansaajajärjestöihin

Yli puolet (51 %) kansalaisista sanoo, että he luottavat eniten eläkeasioiden valmistelussa palkansaajajärjestöihin. Maan hallitukseen eniten luottavia löytyy ainoastaan kuudesosan (15 %) verran. Huomattava osa (28 %) väestöstä ei tiedä, mihin luottaa eläkeasioissa.

Luottamus palkansaajajärjestöihin on lisääntynyt viime vuoden helmikuusta. Vuosi sitten alle puolet väestöstä ilmaisi luottamuksensa palkansaajajärjestöihin eläkeasioissa (48 % → 51 %).

Luottamus palkansaajajärjestöihin on suurta etenkin 35-49- ja 50-60-vuotiaiden keskuudessa. Nuorten keskuudessa epätietoisuus on laajaa. Nuorista kaksi viidestä ei pysty sanomaan, mihin tahoon luottaa eniten eläkeasioissa.

Oppositio puolueiden ja vihreiden kannattajat luottavat eniten palkansaajajärjestöihin. Vihreiden kannattajista noin kolmannes ei kykene sanomaan, mihin tahoon luottaa eniten.

Päähallituspuolueiden kannattajien keskuudessa ilmenee mielipidehajontaa. Keskustan kannattajista reilu kolmannes luottaa eniten hallitukseen. Kokoomuksen kannattajista näin ajattelee lähes kaksi viidestä. Kokoomuksen kannattajista kolmannes luottaa eniten palkansaajajärjestöihin.

Ay-liike teki oikein, kun se torjui työnantajien vaatimuksen ikääntyneiden työttömyysturvan heikentämiseksi

Enemmistö kansalaisista (55 %) toteaa, että ay-liike teki oikein, kun se torjui työnantajien (EK:n) vaatimuksen heikentää ikääntyneiden työttömyysturvaa (vaatimuksen työttömyysturvan ns. lisäpäiväoikeuden poistamiseksi). Vain yksi seitsemästä sanoo, että ay-liike menetteli väärin asiassa. Aika monella (31 %) ei ole mielipidettä asiasta.

Tuki ay-liikkeelle on suurta etenkin oppositiopuolueiden ja vihreiden kannattajien keskuudessa. Päähallituspuolueiden tukijoiden mielipiteet hajoavat voimakkaammin. Varsin moni Keskustan ja Kokoomuksen kannattajista ei osaa sanoa mielipidettä asiasta.

Ammattiyhdistysliikkeen taakse asiassa asettuvat etenkin 35-49- ja 50-60-vuotiaat. Ammatin mukaan etenkin alemmat toimihenkilöt ja työntekijät ovat tyytyväisiä ay-liikkeen toimenpiteisiin asiassa.

